επιμέλεια: Παναγιώτης Χαλούλος
http://users.sch.gr/pchaloul/
https://pchaloul.blogspot.com/

Ζωγραφισμένα με το στόμα, με το πόδι...

Από την παιδική ηλικία μου ήδη γνώρισα, σε ευχετήριες κάρτες, ζωγραφικά έργα, που με εντυπωσίαζαν, γιατί αναφερόταν πως ήταν ζωγραφισμένα με το στόμα ή με το πόδι!

Η δημιουργία, λοιπόν, δεν είναι προνόμιο μόνο των αρτιμελών και αυτό αποδεικνύουν περίτρανα εικαστικοί καλλιτέχνες, που μπορεί η φύση ή ένα ατύχημα να τους στέρησε τα χέρια ή τα πόδια, μα δεν τους αφαίρεσε την επιθυμία τους να ζήσουν και να δημιουργήσουν. Δεν εγκατέλειψαν το πηγαίο τους ταλέντο, τη χαρά της απόλαυσης του χόμπι τους.

Πολλές φορές κανείς δεν μπορεί να φανταστεί ότι το έργο τέχνης, που τον εντυπωσιάζει, είναι έργο δουλεμένο είτε με το πόδι είτε με το στόμα και πάντως όχι με τα χέρια. Το πόδι αντικατέστησε τα χέρια εκείνων που στερούνται την ικανότητα χρήσης τους λόγω αναπηρίας, το στόμα έγινε προέκταση των άνω ή και των κάτω άκρων.

Η Ένωση ΖΩΣΠ, «Ζωγραφική με το στόμα και το πόδι», δημιουργήθηκε στην Ελλάδα από ανάπηρους ζωγράφους, μέλη της «Διεθνούς Ένωσης Καλλιτεχνών που ζωγραφίζουν με το Στόμα και το Πόδι». Η δημιουργία της έδωσε στα μέλη της τη δυνατότητα να είναι οικονομικά ανεξάρτητα και να κερδίζουν τη ζωή τους από τις πωλήσεις των έργων τους, που έχουν αναπαραχθεί σε κάρτες και ημερολόγια.

Τα περισσότερα έργα των καλλιτεχνών αυτών, από όσα έχουν πέσει στην αντίληψή μου, τουλάχιστον, δείχνουν μια έντονη φυσιολατρία και προκαλούν κατάπληξη με τον τρόπο που παρουσιάζουν τη φύση!

Αλλά, πέρα από τις δημιουργίες των ατόμων με τα παραπάνω προβλήματα, εντυπωσιακό είναι και το φαινόμενο του Χρήστου Κεχαγιά από τη Θεσσαλονίκη, ο οποίος απώλεσε την όρασή του στην ηλικία των 22 ετών. Και μετά από την απώλεια αυτή παραμένει δημιουργικότατος, αφού εκφράζει την αγάπη του για τη μουσική συνθέτοντας και παίζοντας μπουζούκι, ούτι και τραγουδάει. Παράλληλα, παρακολουθεί μαθήματα κλασικής κιθάρας. Η εσωτερική του ανάγκη για επαφή και έκφραση εκδηλώθηκε και με τα χρώματα μέσα από τη ζωγραφική. Μάλιστα το 2011 παρουσίασε στη Θεσσαλονίκη την πρώτη του έκθεση με μία συλλογή από έργα με τον γενικό τίτλο «Δακτυλικά Αποτυπώματα».

Στην περίπτωση του Χρήστου Κεχαγιά, τουλάχιστον, διαπιστώνουμε μια προσπάθεια να μην ξεχάσει τον όμορφο κόσμο της φύσης και των χρωμάτων, που απολάμβανε μέχρι τη στιγμή της απώλειας της όρασης. Και, αν ευσταθεί η άποψη ότι ο Όμηρος ήταν τυφλός, έχει το ίδιο πάθος με εκείνον. Οι περιγραφές της φύσης στα ομηρικά ποιήματα είναι παροιμιώδεις για τις εκπληκτικές λεπτομέρειες των οπτικών, ακουστικών, οσφρητικών, κινητικών εικόνων της φύσης, γεμάτης χρώματα κι αρώματα!

...Κι η Καλυψώ, μ'ολόχρυση σαΐτα
στον αργαλειό της ύφαινε και γλυκοτραγουδούσε.
Φούντωνε γύρω στη σπηλιά δροσολουσμένο δάσος
με κυπαρίσσια ευωδιαστά, με πεύκες και με σκλήθρα,
όπου πλατύφτερα πουλιά φωλιάζανε εκεί πάντα,
γεράκια κι ανοιχτόφωνες κουρούνες, βαρδολούπες
θαλασσοπούλια που αγαπούν τα πέλαγα να σκίζουν.
Κι ολόγυρα στην κουφωτή σπηλιά ήταν απλωμένη,
κληματαριά πολύβλαστη σταφύλια φορτωμένη.
Τέσσερεις βρύσες στη στεριά γλυκό νερό αναβρύζαν,
κοντά-κοντά, κι άλλη απ' αλλού κυλούσε τα νερά της.
Κι ανθούσαν γύρω στη σειρά λιβάδια με γιοφύλια
και σέλινα, που αν τα 'βλεπε κι αθάνατος ακόμα,
θα σάστιζε και μέσα του θα ξάνοιγε η καρδιά του.
(Οδύσσεια, ε, στ. 61-74, μετάφραση Ζ. Σίδερη)

Πηγές:
https://www.imfpa.org/artist-49
https://prigipessa.gr/?p=615
https://patratora.gr/archives/59447
https://zosp.gr/

Ζωγραφίζοντας με το πόδι

Έργο της Ελένης Μαρίνου, ζωγραφισμένο με το στόμα

Έργο του Κυριάκου Κυριακού, ζωγραφισμένο με το στόμα

Έργο του Άγγλου Trevor Wells, ζωγραφισμένο με το στόμα

Έργο του Λέανδρου Αρβανιτάκη, ζωγραφισμένο με το στόμα

Δύο εικαστικά έργα του Χρήστου Κεχαγιά